

AIM - Toelichtingen bij de milieuregels uit het Activiteitenbesluit

Toelichtingen

U hebt op 21-9-2015 de vragenboom van de Activiteitenbesluit Internet Module (<http://aim.vrom.nl>) doorlopen. Daarbij heeft u een aantal activiteiten geselecteerd waarvoor het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling milieuregels bevat. Dit document bevat de toelichtingen bij deze milieuregels die gelden voor uw bedrijf.

Milieuregels

De milieuregels kunt u vinden in een apart bestand.

Inhoud

Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening	1
Behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie	4
In werking hebben van een stookinstallatie - Keuring en onderhoud	7
Opslaan en overslaan van goederen - algemeen	9
Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank	12
Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten	18
Algemene milieuregels voor lozen	24
Algemene milieuregels voor type C inrichtingen	28

Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Document	Toelichting "Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.1.3, artikel 3.3 § 6.7, artikel 6.18
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het lozen van afvloeiend hemelwater dat *niet* afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening en *geen* drainagewater is afkomstig van de teelt van gewassen op een doorlatende ondergrond..

Onder "afvloeiend hemelwater" wordt zowel verstaan hemelwater dat over een verharding afstroomt, als hemelwater dat bij neerslag door de bodem sijpelt en via drainage wordt afgevoerd.

Een verplichte bodembeschermende voorziening is een bestaande of aan te leggen voorziening die aanwezig moet zijn vanwege het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten. De voorschriften zijn ook van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die niet verplicht zijn, maar vrijwillig zijn aangebracht.

Bij de opslag van goederen kan sprake zijn van lozing van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van bodembeschermende voorzieningen. Het hemelwater dat afkomstig is van het opslaan en overslaan van goederen valt onder paragraaf 3.3.6 "*Opslaan en overslaan van goederen*" van het Activiteitenbesluit.

Lozen hemelwater wel afkomstig van bodembeschermende voorzieningen

Eventuele eisen aan lozingen van afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen zijn vermeld bij de activiteiten waarbij "dergelijke voorzieningen verplicht zijn. De milieuhygiënische noodzaak voor deze bodembeschermende voorziening maakt dat ook afvloeiend hemelwater daarvan niet in alle gevallen zonder beperkingen kan worden geloosd. Overigens zal bij bodembeschermende voorzieningen niet altijd afvloeiend hemelwater vrijkomen, omdat veel activiteiten, waarvoor bodembeschermende voorzieningen zijn vereist, inpandig plaatsvinden.

Gemeentelijke verordening

Een gemeentelijke verordening zoals bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer (Wm) biedt de mogelijkheid om gebiedsgerichte regels voor afvloeiend hemelwater te stellen. De verordeningsmogelijkheid van de gemeente geldt voor lozingen op of in de bodem en voor lozingen in een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, zoals een openbaar vuilwaterriool of een openbaar hemelwaterstelsel. Regels kunnen met name relevant zijn daar waar het afvloeiend hemelwater via een openbaar hemelwaterstelsel op of in de bodem of in het oppervlaktewater wordt gebracht. Deze verordening biedt de gemeente ook de mogelijkheid om te bepalen dat bestaande lozingen van afvloeiend hemelwater op een vuilwaterriool binnen een in de verordening genoemde termijn moeten worden beëindigd.

Voorschriften	
Lozen vuilwaterriool	
Lozen verboden	
Lozen bodem, oppervlaktewater, hemelwaterriool	
Lozen toegestaan	
Voorwaarden gebruik gewasbeschermingsmiddelen	

Verbod lozen vuilwaterriool

Uitgangspunt voor het lozen van hemelwater is dat afvloeiend hemelwater lokaal in het milieu wordt gebracht door lozing in het oppervlaktewater of op of in de bodem, of op een hemelwaterriool. Lozing op het vuilwaterriool is in principe verboden.

Voor bestaande situaties, waarbij al werd geloosd op vuilwaterriool, voordat dit verbod van toepassing werd, geldt het verbod niet. Het bevoegd gezag kan via een maatwerkvoorschrift een termijn stellen aan het beëindigen van het lozen op het vuilwaterriool.

Lozing op het vuilwaterriool mag uitsluitend plaatsvinden, als er redelijkerwijs geen andere mogelijkheid tot lozen is. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij een bedrijf dat gevestigd is op een locatie met een dusdanig hoge grondwaterstand dat bodemlozingen niet in redelijkheid mogelijk zijn, geen oppervlaktewater in de buurt is en ook geen hemelwaterstelsel aanwezig is. Het toestaan van lozen op het vuilwaterriool is niet bedoeld voor die bedrijven die geen preventieve maatregelen (willen) treffen. Ook het voor de zekerheid lozen op het vuilwaterriool, voor het geval er bij de activiteit iets fout zou gaan, waardoor verontreiniging van het oppervlaktewater zou kunnen optreden, wordt bij de meeste activiteiten niet noodzakelijk en wenselijk geacht.

Lozing op een vuilwaterriool leidt tot transporteren van "schoon" water over grote afstanden, waarbij dit water door vermenging met ander afvalwater in het vuilwaterriool sterk verontreinigd raakt. Tijdens het transport kunnen overstorten plaatsvinden wanneer het stelsel de hoeveelheden niet kan verwerken. Daarnaast heeft het hemelwater ook negatieve effecten op het zuiveringsproces van het zuiveringstechnisch werk. In de praktijk is het hemelwater op het moment dat het vanuit het zuiveringstechnisch werk op het oppervlaktewater wordt geloosd veelal meer verontreinigd dan op het moment dat het in het riool kwam.

Lozing op bodem, oppervlaktewater, hemelwaterstelsel

Afvloeiend hemelwater mag in principe zonder beperkingen in het oppervlaktewater, op of in de bodem of op een hemelwaterstelsel (hemelwaterriool) worden geloosd. Hierbij is het uitgangspunt dat afvloeiend hemelwater schoon is, maar dat enige verontreiniging bijna onontkoombaar is. Door het treffen van preventieve maatregelen kan deze verontreiniging tot een minimum worden beperkt. Verontreiniging kan ontstaan omdat de oppervlakken waarover het hemelwater afvloeit niet volledig schoon zijn en omdat enige mate van uitloging kan plaatsvinden, afhankelijk van het materiaal waarmee het hemelwater in aanraking komt. De beheerder van het terrein/oppervlak waar het hemelwater is neergekomen, is verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen en kan hierop worden aangesproken op grond van de zorgplicht. Allereerst kan in overleg met de exploitant van een bedrijf afspraken worden gemaakt over de noodzakelijke maatregelen, bijvoorbeeld enige mate van berging. Daarnaast kan het bevoegd gezag via maatwerkvoorschriften extra eisen stellen op grond van de zorgplicht.

Preventieve maatregelen

Preventieve maatregelen zijn bijvoorbeeld:

- het schoonhouden van het bedrijf;
- het zorgvuldig omgaan met milieugevaarlijke stoffen;
- het rekening houden met uitloging bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld;
- een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging wordt voorkomen.

Soms kan het gewenst zijn om, rekening houdend met de specifieke situatie, deze maatregelen te concretiseren, of zelfs - aanvullend op de preventieve maatregelen - enige mate van behandeling van het hemelwater te eisen via maatwerkvoorschriften. Ook kan het zijn dat eisen moeten worden gesteld aan de hoeveelheid of gericht op het voorkomen van bovenmatige verontreiniging van het hemelwater. Dat laatste kan aan de orde zijn als bij een bouwwerk gekozen is voor toepassing van grote oppervlakken uitlogende materialen. Ook kunnen voorschriften nodig zijn vanwege de capaciteit van het rioolstelsel.

Voorwaarden gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Neerslag op verhardingen kan via oppervlakkige afspoeling of via een regenwaterafvoersysteem in het oppervlaktewater terecht komen. Het kan daarbij gaan om halfopen verhardingen, zoals tegels en klinkers, en gesloten verhardingen, zoals asfalt en beton. Als op verhardingen gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen, waaronder onkruidbestrijdingsmiddelen, gelden de volgende eisen:

- pleksgewijze behandeling door selectieve toepassingstechnieken; selectieve toepassingstechnieken zijn onder andere sensorgestuurde spuitsystemen, onkruidbestrijkers en spuitlansen;
- geen toepassing als binnen 24 uur aanzienlijke kans is op neerslag (meer dan 40%);
- geen toepassing in of nabij straatkolken of putten.

Behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie

Document	Toelichting "Behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.1.4, artikel 3.4 en 3.5 § 6.8, artikel 6.19
	Activiteitenregeling	§ 3.1.1, artikel 3.1 t/m 3.4 § 6.1, artikel 6.4
Versie	1 maart 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het lozen van huishoudelijk afvalwater en het behandelen voorafgaand aan het lozen. Huishoudelijk afvalwater is gedefinieerd als *"afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden"*. Daarmee kan bij elk bedrijf huishoudelijk afvalwater ontstaan. In de praktijk zullen er zelfs zeer weinig bedrijven zijn waar geen huishoudelijk afvalwater ontstaat, want er is altijd wel een toilet, wastafel of gootsteen aanwezig. Uitgangspunt is dat de meeste bedrijven het huishoudelijk afvalwater lozen op het openbare gemeentelijke vuilwaterriool.

Het huishoudelijk afvalwater kan ook per as worden afgevoerd naar een inzamelaar. In dat geval wordt het afvalwater behandeld als een normale afvalstof waar de afvalstoffenregelgeving op van toepassing is.

Voorschriften	
Lozen vuilwaterriool	
Geen voorwaarden	
Lozen aangewezen oppervlaktewater en bodem	
Emissiegrenswaarden etmaalmonster: - ten hoogste 30 mg/l BZV - ten hoogste 150 mg/l CZV - ten hoogste 30 mg/l onopgeloste stoffen	
Emissiegrenswaarden steekmonster: - ten hoogste 30 mg/l BZV - ten hoogste 150 mg/l CZV - ten hoogste 30 mg/l onopgeloste stoffen	
Doelmatige bemonstering	
Infiltratievoorziening (bij lozen in de bodem)	

Lozen niet aangewezen oppervlaktewater	
<p>Emissiegrenswaarden etmaalmonster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ten hoogste 20 mg/l BZV - ten hoogste 100 mg/l CZV - ten hoogste 30 mg/l totaal sikstof - ten hoogste 2 mg/l ammoniumstikstof - ten hoogste 30 mg/l onopgeloste stoffen - ten hoogste 3 mg/l fosfaat 	
<p>Emissiegrenswaarden steekmonster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ten hoogste 40 mg/l BZV - ten hoogste 200 mg/l CZV - ten hoogste 60 mg/l totaal sikstof - ten hoogste 4 mg/l ammoniumstikstof - ten hoogste 60 mg/l onopgeloste stoffen - ten hoogste 6 mg/l fosfaat 	
Doelmatige bemonstering	

Lozen vuilwaterriool

Lozing van huishoudelijk afvalwater op het vuilwaterriool is toegestaan. Hiervoor gelden geen specifieke eisen. Op grond van de algemene zorgplicht moet worden voorkomen worden dat lozingen plaatsvinden die de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater zouden belemmeren of onnodige nadelige gevolgen voor de milieukwaliteit (de kwaliteit van het oppervlaktewater of de bodem) zouden veroorzaken.

Lozen oppervlaktewater en bodem

Afhankelijk van de afstand tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten (ie) dat wordt geloosd, is lozen in oppervlaktewater of op of in de bodem toegestaan. Lozen is toegestaan als de afstand meer bedraagt dan:

- 40 meter bij niet meer dan 10 ie;
- 100 meter bij meer dan 10 en minder dan 25 ie;
- 600 meter bij meer dan 25 ie en minder dan 50 ie;
- 1.500 meter bij meer dan 50 ie en minder dan 100 ie;
- 3.000 meter bij meer dan 100 of meer ie.

Dit geldt alleen voor lozingen buiten de bebouwde kom en lozingen binnen de bebouwde kom voor zover de vervuilingswaarde van het stedelijk afvalwater minder dan 2.000 ie bedraagt.

Als de afstand korter is, kan het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift lozen in oppervlaktewater of op of in de bodem toestaan in de volgende gevallen:

- Als het rioelstelsel wordt uitgebreid waardoor bestaande locaties binnen de afstandsgrenzen komen te liggen, kan het bevoegd gezag om gedurende een vast te stellen termijn lozing via een bestaande voorziening toestaan. Na afschrijving van die voorziening moet dan worden aangesloten op het vuilwater riool. Eventueel kan de lozer ook worden gecompenseerd zodat direct wordt aangesloten op de riolering.
- Als aansluiting niet doelmatig is en de vervuilingswaarde niet groter is dan 3 inwonerequivalenten. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als afvalwater betreft van een toilet of wastafel op een uithoek van het terrein, verafgelegen van de bedrijfsriolering. Het bevoegd gezag kan een dergelijke lozing via een zuiveringsvoorziening op het oppervlaktewater of in de bodem toe staan.

Metten afstanden

De afstand wordt gemeten van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het gebouw waar het huishoudelijk afvalwater vrij komt. In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het

dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemde afstand, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen, omdat dan bijvoorbeeld een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daarom is opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden. Voor lozingen op oppervlaktewater die plaatsvonden voor 1 maart 1997 en voor lozingen op of in de bodem die plaatsvonden voor 1 juli 1990 wordt de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk is gelegen.

Emissiegrenswaarden

Bij het lozen in of op de bodem of oppervlaktewater gelden emissiegrenswaarden. Voor lozingen in een oppervlaktewaterlichaam wordt een onderscheid gemaakt tussen lozingen in wateren die wel of geen bijzondere bescherming behoeven. De lijst met aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeven, is opgenomen in bijlage 2 van de Activiteitenregeling.

Op verzoek van de lozer kan het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift andere emissiegrenswaarden stellen of bepalen dat het huishoudelijk afvalwater door een zuiveringsvoorziening moet worden geleid. Dit kan bijvoorbeeld relevant zijn bij lozingen van huishoudelijk afvalwater die dusdanig gering zijn, bijvoorbeeld omdat het bedrijf niet continu is bemand, dat zelfs een septic tank onnodig is. Het vaststellen van andere waarden kan aan de orde zijn als gelet op de omvang en kwetsbaarheid van het oppervlaktewater waarin wordt geloosd met een minder vergaande behandeling kan worden volstaan. In het verleden zijn in watervergunningen soms ook lagere waarden vergund.

Beperkte lozing

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater zijn de emissiegrenswaarden niet van toepassing als wordt geloosd via een zuiveringsvoorziening (septic tank) die aan de eisen in de Activiteitenregeling voldoet. Een beperkte lozing is een lozing van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten. In sommige gevallen kan het, ondanks de geringe omvang van deze lozingen, gewenst zijn om bij beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater in niet aangewezen oppervlaktewateren verdergaande maatregelen verplicht te stellen. De waterkwaliteitsbeheerder heeft de mogelijkheid om een andere zuiveringsvoorziening dan een septic tank te eisen via een maatwerkvoorschrift.

Een septic tank moet een nominale inhoud van ten minste 6 m³ hebben, voldoen aan NEN-EN 12566-1 en een hydraulisch rendement van minder dan 10 gram hebben. De nominale inhoud is gelijk aan de hoeveelheid water, waarmee de tank kan worden gevuld tot aan het niveau van de afvoeropening. In NEN-EN 12566-1 is een beproevingsprocedure voor het hydraulisch rendement van septic tanks vastgelegd. Dit hydraulisch rendement bepaalt de mate waarin een septic tank geschikt is om bezinkbare stoffen achter te houden. De nominale inhoud en het hydraulisch rendement staan op de CE-markering, waarvan elke op de markt gebrachte septic tank op grond van de NEN-EN 12566-1 moet zijn voorzien. De NEN-eisen zijn niet van toepassing op een septic tank met een nominale inhoud van ten minste 6 m³ die geplaatst is voor 1 januari 2009 en die aan een aantal specifieke eisen voldoet die in de Activiteitenregeling zijn opgenomen.

Daarnaast moet de septic tank goed toegankelijk zijn en zo vaak als nodig worden onderhouden (onder andere het verwijderen van slib uit de septic tank). De onderhoudsfrequentie is sterk afhankelijk van de frequentie en de omvang van de belasting van de septic tank en daarmee dus van de specifieke lozingsituatie. De keuze van een juiste onderhoudsfrequentie is een verantwoordelijkheid van de lozer.

Infiltratievoorziening

Bij het lozen in de bodem is een infiltratievoorziening een verplichte maatregel. De infiltratievoorziening moet zodanig zijn uitgevoerd en onderhouden dat:

- het geloosde water niet direct in het grondwater wordt geloosd (aandacht van het lozingspunt ten opzichte van de grondwaterstand is dus van belang bij de aanleg van de infiltratievoorziening);
- hinder, bijvoorbeeld in de vorm van stank of aantrekking van ongedierte, wordt voorkomen;
- nadelige gevolgen voor de volksgezondheid wordt voorkomen (als gevolg van verspreiding van pathogene bacteriën).

Belangrijk is hierbij is dat de infiltratievoorziening niet verstopt raakt en overstroming wordt voorkomen.

In werking hebben van een stookinstallatie - Keuring en onderhoud

Document	Toelichting "In werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie - Keuring en onderhoud"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.2.1, artikel 3.7, lid 4 en 3.10p § 6.9, artikel 6.20, lid 1 en 6
	Activiteitenregeling	§ 3.2.1, artikel 3.6, lid 4 en, 3.7m en 3.7p
Versie	19 maart 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de voorschriften voor keuring en onderhoud voor stookinstallaties. Een geldt pas een onderhoudsplicht als uit keuring blijkt dat dit noodzakelijk is. Een stookinstallatie is een technische eenheid waarin brandstoffen worden geoxideerd om de opgewekte warmte te gebruiken.

Niet van toepassing

De voorschriften zijn niet van toepassing op grote stookinstallaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer, ongeacht welke brandstof worden toegepast.

De voorschriften zijn ook niet van toepassing op een:

- gasturbine, ketelinstallatie, gas- of dieselmotor met een omgevingsvergunning voor het onderzoeken, beproeven of demonstren van experimentele verbrandingstechnieken of van technieken voor het bestrijden van de uitworp van zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x) of totaal stof;
- gasturbine, ketelinstallatie, gas-of dieselmotor die een noodvoorziening is en maximaal 500 uren per jaar in gebruik is;
- ketelinstallatie met een nominaal vermogen van minder dan 400 kilowatt waarin andere brandstoffen dan biomassa wordt toegepast;
- afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie waarop paragraaf 5.2 van toepassing is;
- mobiele stookinstallatie.

Nominaal vermogen

Nominaal vermogen is niet gedefinieerd in het Activiteitenbesluit. Onder nominaal vermogen wordt in de regel verstaan: het maximale verwarmingsvermogen (= geleverde warmte) dat door de fabrikant voor continu gebruik is aangegeven en gegarandeerd, waarbij het door hem aangegeven rendement wordt gehaald. De gebruikelijke aanduiding is P_n.

Voorschriften	
Veiligheid, emissie, energie	
Periodieke keuring	
Certificatie	
Onderhoud	

Bestaande voormalige Bees A installaties

Voor stookinstallaties die voor 1 april 2010 geplaatst of in gebruik genomen zijn en die op 31 maart 2010 onder Bees A vielen, zijn de voorschriften voor keuring en onderhoud tot 1 januari 2017 niet van toepassing. Tot 1 januari 2017 moet de keuring en het onderhoud van deze installaties voldoen aan de regels die op 31 maart 2010 golden op grond van het Bees A.

Periodieke keuring

De keuringsfrequentie van stookinstallaties is afhankelijk van het nominaal vermogen. De voorschriften voor inspectie en onderhoud zijn van toepassing bij een nominaal vermogen:

- vanaf 20 kW voor een niet-gasgestookte installatie en
- vanaf 100 kW voor een gasgestookte installatie.

In onderstaande tabel is vermeld hoe vaak een stookinstallatie moet worden gekeurd.

Brandstof \ Nominaal vermogen	Nominaal vermogen	Keuring ten minste om de
Gas	≤100 kW	-
	>100 kW	4 jaar
Vast/vloeibaar	<20 kW	-
	> 20 ≤100 kW	4 jaar
	>100 kW	2 jaar

Van de keuring moet een ondertekend verslag binnen het bedrijf aanwezig zijn. In het verslag wordt vastgelegd wanneer, door wie de keuring is verricht en de resultaten van de keuring.

Keuring

Bij de keuring wordt gekeken naar veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. Door tijdig onderhoud te plegen worden de risico's op luchtverontreiniging (CO, NO_x, SO₂, fijn stof en C_xH_y), explosiegevaar en energieverstopping beperkt en de bescherming van het milieu en gezondheid verbeterd. Bij een keuring moet ook worden gekeken naar de afstelling voor verbranding, het systeem voor de toevoer van brandstof en verbrandingslucht en de afvoer van verbrandingsgassen.

Gecertificeerd bedrijf

Periodieke keuringen moeten worden verricht door een bedrijf dat beschikt over een geldig certificaat dat is afgegeven door een instantie die is geaccrediteerd om werkzaamheden te mogen uitvoeren op grond van de «Beoordelingsrichtlijn voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties» van de Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties (SCIOS) die onderdeel is van de "Certificatieregeling voor inspectie en onderhoud stookinstallaties". Gecertificeerde bedrijven zijn te vinden op www.SCIOS.nl

Onderhoud

Als uit een keuring blijkt dat onderhoud noodzakelijk is, moet dat binnen twee weken na de keuring plaatsvinden. Een ondertekend bewijs van dit onderhoud moet binnen het bedrijf aanwezig zijn. Hierin moet zijn vermeld wanneer, door wie en welk onderhoud is verricht.

Uitgebreide informatie over keuring en onderhoud is te vinden op:

<http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/stookinstallaties/keuring-onderhoud-0/>

Opslaan en overslaan van goederen - algemeen

Document	Toelichting "Opslaan en overslaan van goederen - algemeen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.4.3, artikel 3.31, 3.32, sub b, c en d, en 3.33
	Activiteitenregeling	§ 3.4.3, artikel 3.39, 3.40, 3.41, lid 1
Versie	1 maart 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de voorschriften voor het opslaan en overslaan van goederen. Het gaat hier meestal om bulk- en stuksgoederen, maar de voorschriften kunnen ook van toepassing zijn op het opslaan en overslaan van afvalstoffen. Welke voorschriften van toepassing zijn, is afhankelijk van de aard van de opgeslagen goederen.

Type B of C

Voor een type B bedrijf zijn alle voorschriften uit deze paragraaf van toepassing voor zover dat niet al is geregeld bij een specifieke activiteit in een andere paragraaf. Voor de volgende type C bedrijven gelden de voorschriften uit deze paragraaf voor zover het niet gaat om vaste kunstmest, explosieven, gedemonteerde airbags en gordelspanners, overige gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen anders dan asbest, of vloeibare bodembedreigende stoffen:

- autodemontagebedrijven
- bedrijven voor demontage van tweewielige motorvoertuigen (motorfietsen, scooters, bromfietsen of snorfietsen)
- gemeentewerven en milieustraten
- rioolwaterzuiveringsinstallaties voor stedelijk afvalwater

Voor andere type C bedrijven zijn alleen de voorschriften voor inerte goederen en voor het lozen van afvalwater afkomstig van op- en overslaan van goederen in niet kwetsbare oppervlaktewateren van toepassing. De niet kwetsbare oppervlaktewateren zijn opgenomen in een lijst met aangewezen oppervlaktewaterlichamen in bijlage II van de Activiteitenregeling.

De rest van deze toelichting gaat alleen in op de voorschriften voor inerte en niet stuifgevoelige goederen. Voor bodembedreigende goederen en stuifgevoelige goederen vindt u de informatie in afzonderlijke toelichtingen.

Inerte niet stuifgevoelige goederen

Inerte niet stuifgevoelige goederen zijn goederen die geen significante milieubelasting geven. Dat betekent dat inerte goederen in principe de bodem en het oppervlaktewater niet verontreinigen en geen externe veiligheidseffecten zullen veroorzaken. De belangrijkste milieubelasting die sommige inerte niet stuifgevoelige goederen wel kunnen veroorzaken is verontreiniging van de omgeving en het oppervlaktewater. In de Activiteitenregeling zijn goederen aangewezen die in ieder geval als inert worden gekarakteriseerd. Dit zijn bijvoorbeeld straatmeubilair, papier, textiel, vlakglas en ijzer. Bodembedreigende stoffen, gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen kunnen nooit inerte goederen zijn.

Arbeidsomstandighedenwet / Bouwbesluit

Voorschriften voor de overvulsignalering, de aarding, beveiliging tegen blikseminslag en het voorkomen van stofexplosies zijn verplicht op grond van arbeidsomstandighedenwetgeving en daarom niet in het Activiteitenbesluit opgenomen. Goederen kunnen brandgevaarlijk zijn, maar hiervoor zijn geen voorschriften opgenomen omdat dit is geregeld in het Bouwbesluit 2012.

Voorschriften	
Verontreiniging omgeving	
Voorkomen verontreiniging omgeving	
Lozen afvalwater inerte goederen	
Lozen oppervlaktewater, bodem, hemelwaterriool toegestaan	
Lozen in vuilwaterriool alleen als andere route niet mogelijk	
Gehalte onopgeloste stoffen niet meer dan 300 mg/l	
Doelmatige bemonstering afvalwater	
Gebruik afvalwater voor bevochtigen	

Voorkomen verontreiniging omgeving

Op- of overslag in de buitenlucht moet zo plaatsvinden dat er geen materiaal weg kan waaien. Daarmee wordt verontreiniging van de omgeving en oppervlaktewater voorkomen.

Lozen afvalwater inerte goederen

Afvalwater dat in contact is geweest met inerte goederen wordt bij voorkeur geloosd op de bodem, in en hemelwaterriool of op oppervlaktewater. Alleen als dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat er geen oppervlaktewater of hemelwaterriool is en de bodem ongeschikt is, is lozing op het vuilwaterriool toegestaan. In alle gevallen geldt een lozingseis van maximaal 300 mg/l onopgeloste stoffen en moet het afvalwater bemonsterd kunnen worden.

Voorkomen verontreiniging oppervlaktewater

Bij op- en overslag van goederen langs oppervlaktewater moet zo veel mogelijk worden voorkomen dat de goederen afvloeien in oppervlaktewater (bijvoorbeeld zand of grind op de oever). Verontreiniging van oppervlaktewater wordt in ieder geval voorkomen als onderstaande maatregelen zijn getroffen.

Buitenopslag van goederen:

- tot 2 meter uit de kaderrand of oever vindt geen opslag plaats;
 - er is een deugdelijke keerwand aanwezig en tussen keerwand en kader of oever ligt geen product.
- Bulkopslag heeft, zonder beschermende maatregelen, de neiging een steeds groter terrein te gaan beslaan omdat de hoop uitzakt. Als die opslag dicht bij een oppervlaktewater ligt zal de opslag zich op een gegeven moment uitstrekken tot in het oppervlaktewater. Dit kan worden voorkomen door de opslag op minstens twee meter vanaf de oever of de kade te houden of door middel van het plaatsen van een keerwal waarmee voorkomen wordt dat de hoop uitzakt.

Laden en lossen van schepen met inerte goederen:

- schoonmaken van grijpers zodanig uitvoeren dat overslagresten en spoelwater niet in oppervlaktewater terecht komen;
- afstand tussen wal en schip is zo klein mogelijk, in ieder geval niet groter dan 5 meter;
- schip wordt met wal verbonden door een ponton of morsklep.

Het voorkomen van verontreiniging is een essentieel onderdeel van een goede bedrijfsvoering. Een goed voorbeeld daarvan is dat eventuele morsverliezen in de nabijheid van een oppervlaktewater of de riolering zo snel mogelijk worden opgeruimd. Hierdoor wordt vervuiling vanuit deze bron voorkomen. Een andere maatregel is de morsverliezen op kades, steigers, pontons en scheepsdelen direct, of in ieder geval binnen 24 uur, na het beëindigen van de overslagactiviteit op te ruimen.

Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank

Document	Toelichting "Opslaan gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.4.9, artikel 3.54c en 3.54d
	Activiteitenregeling	§ 3.4.9, artikel 3.71b t/m 3.71h § 6.1, artikel 6.5ha, 6.11 en 6.11b, lid 1 en 3
Versie	1 januari 2015	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de voorschriften voor de opslag in bovengrondse opslagtanks van:

- Smeerolie en afgewerkte olie;
- gasolie van maximaal 150 m³ in de buitenlucht;
- gasolie van maximaal 15 m³ bij in pandige opslag.

Gasolie is gasolie als bedoeld in artikel 26 van de Wet op de accijns.

De voorschriften zijn niet van toepassing op opslagtanks die zijn ingebouwd in een installatie. Op het opslaan van afgewerkte olie zijn alleen de eisen onder "Bodem" en "Oppervlaktewater" uit de onderstaande tabel van toepassing. Aan afgewerkte olie zijn geen stoffen toegevoegd.

Opslagtank

Een opslagtank is een opslagvoorziening voor vloeistof met een inhoud van ten minste 300 liter. Een intermediate bulk (IBC) container die voldoet aan hoofdstuk 6.5 van het ADR is geen opslagtank. Oliebars worden beschouwd als verpakking en daarvoor gelden de voorschriften van paragraaf 4.1.1 van het Activiteitenbesluit, over het opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking.

Bovengrondse opslagtank

Onder bovengrondse opslagtanks vallen alle opslagtanks behalve ondergrondse/ingeterpte opslagtanks. Bovengrondse tanks zijn ook opslagtanks boven een oppervlaktewaterlichaam en opslagtanks aan boord van een bunkerstation. Ladingstanks zijn tanks die constructief onderdeel zijn van een bunkerstation. Deze moeten voldoen aan de eisen in de Binnenvaartwet.

Tanks met afwijkende vormen

Tanks met afwijkende vormen zijn in principe niet toegestaan, omdat deze niet voldoen aan de eisen van PGS 30. Deze tanks kunnen via de constructie van gelijkwaardige voorziening mogelijk wel worden toegestaan. Het bedrijf kan hiertoe een gemotiveerd verzoek indienen bij het bevoegd gezag.

Voorschriften	
Bodem en veiligheid (gasolie)	
Geschikt en goede staat	
Plaatsing op vloer	
Maatwerk voor tanks op verdieping	

Bodem en veiligheid (gasolie) - vervolg	
Installatie, reparatie en vervangen door gecertificeerd bedrijf	
Eisen PGS 30	
Periodieke keuring	
Jaarlijks controle kathodische bescherming ondergrondse leidingen	
Jaarlijkse controle lekdetectiesysteem	
Jaarlijkse controle aarding en potentiaalvereffening	
Jaarlijkse controle op water en bezinksel	
Eisen mobiele tank voor gasolie	
Bodem (gasolie, afgewerkte olie en smeerolie)	
Lekbak, tenzij dubbelwandig met lekdetectie	
Vulpunten en aftappunten boven vloeistofdichte vloer of verharding of in een lekbak	
Overvulbeveiliging	
Geen opslag gevaarlijke stoffen in lekbak die kunnen reageren	
Jaarlijks leegmaken tank met afgewerkte olie	
Oppervlaktewater (gasolie, afgewerkte olie en smeerolie)	
Voorziening gemorste of wegspattende vloeistoffen	
Overvulbeveiliging	
Jaarlijks leegmaken opslagtank met afgewerkte olie	

Geschikt en goede staat

Een tank en bijbehorende leidingen en appendages moeten geschikt zijn voor opslag van gasolie en in goede staat verkeren. Onder 'in goede staat verkeren' kan worden verstaan dat de opslagtank zodanig is, dat de opslagtank tegen normale behandeling bestand is en dat niets van de inhoud uit de tank onvoorzien kan ontsnappen.

Plaatsing op vloer

Stationaire bovengrondse opslagtanks voor gasolie moeten vanwege het voorkomen van ongevallen op de vloer staan. Dit betekent dat ze niet op een verhoging mogen staan en niet hangend mogen zijn uitgevoerd. Tanks die op de vloer zijn geplaatst zijn namelijk goed bereikbaar voor onderhoud en inspectie en er kan dan snel worden ingegrepen bij calamiteiten.

Deze eis geldt niet voor opslagtanks voor gasolie die voor het van toepassing worden van dit verbod al niet op een vloer stonden.

Deze eis geldt ook niet voor een bovengrondse opslagtank met gasolie als plaatsing op de vloer als gevolg van de constructie van de bijbehorende procesinstallatie niet mogelijk is.

In die gevallen zijn de standaard eisen voor de opslagtanks voor gasolie niet van toepassing. Het bevoegd gezag kan wel via maatwerkvoorschriften eisen stellen aan de plaats, de constructie, de keuring en aan de bodem- en veiligheidsvoorzieningen van opslagtanks voor gasolie die niet op de vloer staan.

Deze eis met betrekking tot het plaatsen op een vloer geldt niet voor de opslag van smeerolie of afgewerkte olie. Die mogen namelijk wel op een verhoging of hangend worden uitgevoerd. Ook dan zijn de standaard eisen voor opslagtanks voor smeerolie of afgewerkte olie niet van toepassing maar kan het bevoegd gezag wel maatwerkvoorschriften stellen.

Maatwerk voor tanks op verdieping

Opslagtanks met gasolie mogen niet op een verdieping staan. Met het oog op toegankelijkheid voor de brandbestrijding moeten ze namelijk op de begane grond staan. Het bevoegd gezag kan dit onder voorwaarden bij maatwerkvoorschrift wel toestaan en eisen stellen.

Dit verbod geldt tot aan de eerstvolgende keuring ook niet voor tanks die voor het van toepassing worden van dit verbod al op een verdieping aanwezig waren. Het bevoegd gezag kan in deze situaties wel bij maatwerkvoorschrift eisen stellen aan de toegankelijkheid van de tank met het oog op brandbestrijding.

Installatie, reparatie en vervangen door gecertificeerd bedrijf

Installatie, reparatie en vervangen van een opslagtank met gasolie moet plaatsvinden door een gecertificeerd bedrijf op grond van het Besluit bodemkwaliteit. In de Regeling bodemkwaliteit is BRL K903 als normdocument aangewezen. Bovengrondse opslagtanks inclusief bijbehorende leidingen en appendages moeten worden uitgevoerd, geïnstalleerd, gerepareerd of vervangen overeenkomstig BRL K903. Wanneer een bovengrondse tank definitief buiten gebruik wordt gesteld en wordt verwijderd (= saneren) moet dit gebeuren door een gecertificeerd bedrijf, dat een saneringscertificaat afgeeft of de oude tank vervangt door een nieuwe.

Deze eisen gelden niet voor de opslag van smeerolie of afgewerkte olie.

Eisen PGS 30

Opslagtanks voor gasolie moeten voldoen aan een aantal eisen uit PGS 30: *Vloeibare brandstoffen - bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties*". PGS 30 is in 2011 geactualiseerd. Met deze actualisatie bevat PGS 30 geen voorschriften meer voor de constructie van tanks - deze eisen staan in het normdocument BRL K903. PGS 30 bevat nu voornamelijk eisen voor het opslaan in en gebruik van een tank. Eind 2013 is de Activiteitenregeling hierop aangepast.

PGS 30 is van toepassing op 'standaard' bovengrondse stationaire opslagtanks, zoals horizontale cilindrische tanks en verticale cilindrische tanks, en voor vloeibare brandstoffen met een vlamptpunt tussen de 55 en 100 °C. Dergelijke tanks kunnen geïnstalleerd, gerepareerd en vervangen worden aan de hand van de daarvoor bestemde BRL.

De volgende onderdelen uit PGS 30 zijn van toepassing:

- paragraaf 2.2 en 2.3 (constructie en installatie, verwijzing naar BRL K903);
- voorschrift 2.4.3 (verwijderen hemelwater uit opvangbak);
- voorschrift 2.6.1, 2.6.3 tot en met 2.6.6, 2.6.14, 5.6.1, 5.6.3 en 5.6.4. (in pandige opslag);
- paragraaf 4.2, met uitzondering van 4.2.3, 4.2.9, 4.2.12, 4.2.13, eerste volzin, en tabel 4.1 (inspectie en onderhoud, met uitzondering van de voorschriften over herkeuring volgens BRL-K903, controle op aanwezigheid water, kathodische bescherming, jaarlijkse controle lekdetectie, (her)keuringstermijnen);
- voorschrift 3.2.4 (werkinstructies);
- paragraaf 3.3, 3.5 en 3.6 (vullen, reinigen en buiten gebruik stellen);
- paragraaf 5.2 en 5.4 (interne afstanden);
- voorschrift 5.5.1 en 5.5.2 (brandveiligheid).

Opslagtanks voor gasolie, smeerolie, of afgewerkte olie, die niet op de vloer zijn geplaatst hoeven niet aan deze eisen te voldoen. Het bevoegd gezag kan via maatwerkvoorschriften wel eisen stellen aan de plaats, de constructie, de keuring en aan de bodem- en veiligheidsvoorzieningen van opslagtanks die niet op de vloer staan.

PGS 30 is te vinden op www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

Periodieke keuring

Een bovengrondse opslagtank met gasolie moet periodiek worden beoordeeld en gekeurd. In onderstaand overzicht zijn de verschillende keuringstermijnen vermeld. De keuring moet worden uitgevoerd door een bedrijf dat beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Bij een keuring moet de tank inwendig worden gereinigd en worden beoordeeld door betreding van de tank. Een inwendige inspectie mag ook met een camera worden uitgevoerd, mits die plaatsvindt conform AS6811. Een inwendige inspectie is niet nodig voor dubbelwandige opslagtanks met lekdetectie.

Staal enkelwandig in gecertificeerde opvangbak	Eerste (her)keuring	Volgende herkeuring
Zonder coating of niet volledig gecoat	15 jaar	15 jaar
Volledig gecoat niet overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	15 jaar	20 jaar
Volledig gecoat overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	20 jaar	20 jaar

Staal dubbelwandig met lekdetectiepot-systeem	Eerste (her)keuring	Volgende herkeuring
Zonder coating of niet volledig gecoat	15 jaar	15 jaar
Volledig gecoat niet overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	15 jaar	20 jaar
Volledig gecoat overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	20 jaar	20 jaar

Staal dubbelwandig met lekdetectie overeenkomstig BRL K910	Eerste (her)keuring		Volgende herkeuring	
		jaarlijkse controle van het lekdetectiesysteem		jaarlijkse controle van het lekdetectiesysteem
Zonder coating of niet volledig gecoat	15 jaar	15 jaar	15 jaar	20 jaar
Volledig gecoat niet overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	15 jaar	20 jaar	20 jaar	20 jaar
Volledig gecoat overeenkomstig BRL K790 of BRL K779	20 jaar	20 jaar	20 jaar	20 jaar

Kunststof enkelwandig in gecertificeerde opvangbak	Eerste (her)keuring	Volgende herkeuring
	15 jaar	15 jaar

Kunststof dubbelwandig met lekdetectie overeenkomstig BRL K910	Eerste (her)keuring		Volgende herkeuring	
		jaarlijkse controle van het lekdetectiesysteem		jaarlijkse controle van het lekdetectiesysteem
	15 jaar	20 jaar	15 jaar	20 jaar

Deze keuringstermijnen gelden niet voor tanks die niet op de vloer staan.

Jaarlijkse controles opslagtanks met gasolie

De hierna genoemde eisen ten aanzien van jaarlijkse controles gelden niet voor tanks die niet op de vloer staan en ook niet voor opslagtanks met smeerolie of afgewerkte olie.

Kathodische bescherming ondergrondse leidingen

Een kathodische bescherming van ondergrondse leidingen moet jaarlijks worden gecontroleerd door een gecertificeerd bedrijf op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Als de kathodische bescherming niet goed functioneert, moet dit direct worden hersteld door een gecertificeerd bedrijf op grond van het Besluit bodemkwaliteit.

Lekdetectiesysteem

Als een dubbelwandige opslagtank met lekdetectie aanwezig is, moet de lekdetectie jaarlijks worden gecontroleerd op een goede werking en worden goedgekeurd door een gecertificeerd bedrijf op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Van de controle wordt een aantekening in het logboek gemaakt. Een lekkage moet binnen een maand worden hersteld.

Aanwezigheid water en bezinksel

Stalen opslagtanks met gasolie moeten jaarlijks worden gecontroleerd op de aanwezigheid van water en bezinksel. Dit is in verband met mogelijk roestvorming aan de binnenkant van de tank. Wanneer een tank aantoonbaar is voorzien van een inwendige coating die voldoet aan BRL K779 en is aangebracht door een bedrijf dat daartoe is gecertificeerd, kan de termijn worden verlengd naar eens per drie jaar.

Eventueel verwijderd water en bezinksel moet worden geanalyseerd op zuurgraad en geleidbaarheid. Als bij een derde opvolgende meting deze twee waarden buiten de normwaarden liggen, moet de tank inwendig worden beoordeeld. Een inwendige inspectie is niet nodig bij dubbelwandige tanks met lekdetectie.

Eisen mobiele tank met gasolie

De opslag van gasolie in een mobiele tank moet voldoen aan bijlage D van PGS 30. Mobiel betekent in dit geval 'niet stationair'. Wanneer de opslag langer dan een half jaar plaatsvindt moet er een vaste installatie worden aangelegd. Dit geldt niet voor mobiele tanks met smeerolie of afgewerkte olie. Bijlage D bevat onder meer voorschriften voor de plaatsing, constructie en koppeling van deze tanks. De mobiele tank moet bij ingebruikname aantoonbaar voldoen aan BRL K744 of BRL K 580. Daarnaast bevat het eisen voor keuring en controle, het gebruik, brandveiligheidsmaatregelen en documentatie.

Lekbak of vloeistofdichte vloer

Lekbak

Een opslagtank met gasolie, smeerolie of afgewerkte olie moet boven een lekbak zijn geplaatst, tenzij de tank dubbelwandig met lekdetectie is uitgevoerd en de lekdetectie jaarlijks wordt gecontroleerd en goedgekeurd..

Vulpunten en aftappunten boven vloeistofdichte vloer of verharding of in een lekbak

De vulpunten en aftappunten van een bovengrondse opslagtank moeten boven een vloeistofdichte vloer of verharding of boven een lekbak zijn geplaatst.

Overvulbeveiliging

Een opslagtank en de vulleiding moeten zijn voorzien van een overvulbeveiliging. Voor opslagtanks met afgewerkte olie is de overvulbeveiliging niet vereist als de tank met de hand of onder vrij verval wordt gevuld. Zodra de opslagtank geautomatiseerd (met een pomp) wordt gevuld is de overvulbeveiliging wel vereist.

Geen opslag gevaarlijke stoffen in lekbak die kunnen reageren

Boven de lekbak mogen geen andere gevaarlijke stoffen worden opgeslagen die kunnen reageren met de stoffen in de opslagtank.

Jaarlijks leegmaken tank met afgewerkte olie

Een tank voor afgewerkte olie moet jaarlijks worden geleeegd. Dit betekent dat er geen aparte controle op water en bezinksel nodig is.

Tanks boven een oppervlaktewaterlichaam

Voor een opslagtank boven oppervlaktewater geldt dat zowel de opslagtank als de vulpunten en aftappunten boven of in een voorziening moeten zijn geplaatst die gemorste of wegspattende vloeistoffen opvangt. Een dubbelwandige opslagtank met lekdetectie is hiervan uitgezonderd. Het vulpunt en aftappunt bij een dergelijke dubbelwandige opslagtank zijn echter niet uitgezonderd.

De voorziening moet aan de volgende eisen voldoen:

- gemorste of gelekte vloeistoffen moeten effectief worden opgevangen en kunnen worden opgeruimd;
- in de voorziening mag geen hemelwater terecht kunnen komen, tenzij het hemelwater regelmatig van of uit de voorziening wordt verwijderd;
- bestand tegen de inwerking van de opgeslagen stoffen;
- bestand tegen de condities waaronder de opgeslagen stoffen worden gebruikt of opgeslagen;
- een opvangcapaciteit van ten minste 10% van de inhoud van alle opgeslagen stoffen.

De opslagtank en de vulleiding moeten zijn voorzien van een overvulbeveiliging.

Een opslagtank voor afgewerkte olie moet jaarlijks worden geleeegd.

Tanks die niet op de vloer staan

Deze eisen met betrekking tot bodembescherming en oppervlaktewaterbescherming gelden niet voor opslagtanks die niet op de vloer staan.

Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.4, artikel 2.8a, 2.9 en 2.11 § 6.4, artikel 6.10
	Activiteitenregeling	Afdeling 2.1, artikel 2.1 en 2.3 t/m 2.6 § 6.1 artikel 6.1 t/m 6.3
Versie	1 maart 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de algemene systematiek bij het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten. Bij het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen worden getroffen. Gestreefd moet worden naar een verwaarloosbaar risico voor de bodem, zoals bedoeld in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (hierna: NRB). De NRB duidt dit verwaarloosbare bodemrisico aan als bodemrisico categorie A.

Of er sprake is van een bodembedreigende situatie hangt af van de aard van de activiteit en de betrokken stoffen. De NRB somt de bedrijfsactiviteiten op die als bodembedreigend worden beschouwd. Bodembedreigend zijn opslag, overslag en intern transport van bulkvloeistoffen, opslag en verlading van stort- en stukgoed, procesactiviteiten, procesbewerkingen en een aantal overige activiteiten.

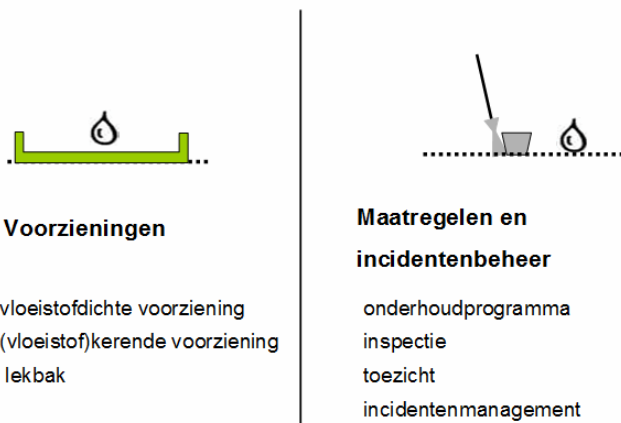
Voor specifieke activiteiten is bij betreffende activiteit vermeld op welke wijze een verwaarloosbaar risico wordt bereikt.

Voorschriften	
Voorzieningen en maatregelen	
Vloeistofdichte vloer	
Vloeistofkerende vloer	
Bewaren documenten	
Bodemonderzoek	
Verwaarloosbaar of aanvaardbaar bodemrisico	

Voorzieningen en maatregelen

De NRB geeft aan hoe een verwaarloosbaar bodemrisico kan worden bereikt. Afhankelijk van de categorie waarin een bedrijfsactiviteit valt, zijn er meestal diverse combinaties van voorzieningen en maatregelen mogelijk om de bodem te beschermen.

Bodembeschermende voorziening

Onder voorzieningen worden fysieke voorzieningen begrepen, zoals vloeistofdichte vloeren en verhardingen, vloeistofkerende vloeren en lekbakken. Dergelijke voorzieningen moeten altijd in combinatie met de daarbij behorende maatregelen worden toegepast. Zo moet een vloeistofdichte vloer of verharding periodiek op vloeistofdichtheid worden gekeurd door een persoon of instelling die daarvoor beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Vloeistofkerende voorzieningen moeten altijd gepaard gaan met organisatorische beheermaatregelen of incidentenmanagement.

In het algemeen geldt dat hoe zwaarder de voorziening, hoe lichter het maatregelpakket dat nodig is. Een 'zware' voorziening is bijvoorbeeld een vloeistofdichte vloer. Een dergelijke voorziening is relatief duur, maar vergt veel minder maatregelen dan bijvoorbeeld een vloeistofkerende vloer.

Brongerichte voorzieningen en maatregelen

Brongerichte voorzieningen en maatregelen zijn gericht op het voorkomen van emissies. Enkele voorbeelden:

Procedures die het risico voor de bodem reduceren;

- vervanging van bodemverontreinigende stoffen door andere stoffen;
- vermindering van voorraden;
- bundelen van bodembedreigende activiteiten.

Het treffen van extra voorzieningen;

- bodembedreigende stoffen in installaties in hun omhulling houden;
- verbetering van afdichtingen van apparatuur;
- dubbelwandige systemen met een lekdetectievoorziening.

Effectgerichte voorzieningen en maatregelen

Effectgerichte voorzieningen en maatregelen zijn gericht op het tegengaan van indringing in de bodem en hebben tot doel de verspreiding naar en in de bodem (immissie) te voorkomen of te beperken.

Enkele voorbeelden:

- het aanbrengen van vloeistofdichte vloer of verharding;
- het onmiddellijk opruimen van gemorste vloeistoffen;
- het uitvoeren van een bodemonderzoek.

Controle

In tegenstelling tot vloeistofdichte vloeren is er bij vloeistofkerende voorzieningen niet of nauwelijks sprake van een controle op de effectiviteit. Vloeistofdichte vloeren en verhardingen moeten aan eisen voldoen en moeten periodiek worden gekeurd.

Voor vloeistofkerende voorzieningen geldt alleen dat vloeistoffen die daarop terechtkomen, moeten worden opgeruimd, voordat indringing in de bodem kan plaatsvinden. De controle bij vloeistofkerende voorzieningen is gericht op de organisatorische beheermaatregelen. Anders gezegd: Is het personeel geïnstrueerd hoe te handelen bij calamiteiten of morsingen? Zijn er voldoende hulpmiddelen aanwezig waarmee gemorste stoffen kunnen worden opgeruimd, voordat deze in de bodem terecht kunnen komen?

Vloeistofdichte vloer

Voor een vloeistofdichte vloer of verharding gelden de volgende maatregelen: periodieke keuring, reparatie, regelmatig onderhoud en een jaarlijkse controle. Een vloeistofdichte vloer of verharding of geomembraanbaksysteem moet zijn beoordeeld en goedgekeurd. Een keuring is alleen verplicht als een vloeistofdichte vloer of verharding verplicht is dan wel als er keuzevrijheid is en door het bedrijf wordt gekozen worden voor een vloeistofdichte vloer of verharding als bodembeschermende voorziening. Een keuring is niet verplicht als een van oorsprong vloeistofdichte vloer of verharding aanwezig is, maar niet meer als zodanig wordt gebruikt. In dat geval kan de vloer of verharding worden aangemerkt als een vloeistofkerende voorziening waarbij het uiteraard wel verplicht is de daarbij behorende beheermaatregelen te treffen.

Een vloeistofdichte vloer of verharding moet elke 6 jaar en tevens als onderhoud of reparaties niet volgens de voorschriften heeft plaatsgevonden worden beoordeeld en goedgekeurd. Beoordeling moet plaatsvinden volgens een door het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument. Normdocumenten worden ontwikkeld en beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (AS SIKB 6700).

Erkenning inspectie-instelling

De inspectie-instelling moet beschikken over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Dat is een beschikking afgegeven door de ministers van VROM en Verkeer en Waterstaat waarmee wordt vastgesteld dat de instelling voldoet aan de voorwaarden voor erkenning. De belangrijkste voorwaarde is dat de instelling moet zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie. Omdat de verplichting voor inspectie-instellingen om te beschikken over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit pas geldt vanaf 1 januari 2007 is een overgangsregeling opgenomen voor inspectie-instellingen die voor die datum waren geaccrediteerd of gecertificeerd. Inspectie-instellingen die tot 1 oktober 2006 waren gecertificeerd en inspectie-instellingen die tot 1 januari 2007 waren geaccrediteerd voor het inspecteren van vloeistofdichte vloeren en verhardingen worden gelijkgesteld met een erkende inspectie-instelling.

Alternatieve inspectiemethoden

Wanneer een vloer niet visueel inspecteerbaar is, kunnen alternatieve inspectiemethoden worden toegepast. Voorbeelden daarvan zijn geo-elektrische metingen, hydrologische metingen en luchtdrukmetingen. Deze methoden zijn in protocollen beschreven en maken onderdeel uit van AS 6700. Situaties waarin deze alternatieve inspectiemethoden kunnen worden toegepast zijn vastgelegd in AS 6700. Dit maakt het in principe mogelijk om elke vloer op vloeistofdichtheid te toetsen.

Keuring na aanleg

Een vloeistofdichte vloer of verharding moet direct na aanleg worden gekeurd. Op deze regel is een uitzondering gemaakt als de vloer of verharding is aangelegd door een bedrijf dat daartoe is erkend op grond van het Besluit bodemkwaliteit (en dus is gecertificeerd voor het aanleggen van bodembeschermende voorzieningen). In dat geval hoeft de eerste keuring pas plaats te vinden binnen zes jaar na aanleg. Feitelijk kan dit worden aangemerkt als een beloning voor het onder kwaliteitsborging laten aanleggen van een vloeistofdichte vloer of verharding.

Aanvullende maatregelen

Alleen de aanwezigheid van een vloeistofdichte voorziening is niet voldoende. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk:

- geconstateerde gebreken moeten worden verholpen;
- voorzieningen moeten regelmatig worden onderhouden;
- ten minste jaarlijks moeten de voorzieningen worden gecontroleerd; dit kan door het bedrijf zelf of worden uitbesteed aan een inspectie-instelling.

Vloeistofkerende vloer

Als vloeistofkerende voorzieningen worden toegepast, zijn beheermaatregelen noodzakelijk.

De NRB verdeelt de beheermaatregelen in geval van verwaarloosbaar bodemrisico in:

- een inspectieprogramma voor apparatuur en emballage, en
- een spill control programma.

De concrete acties van de bij een activiteit behorende beheermaatregelen moeten zijn uitgewerkt in procedures en werkinstructies. Hierin moeten verwijzingen zijn opgenomen naar de daarbij benodigde documentatie en verantwoordelijke personen, alsmede een indicatie voor de benodigde frequentie van die acties.

Er is een onderscheid te maken tussen de beheermaatregelen bij morsen en bij lekken.

Bij morsen is er sprake van actief handelen en (dus) van toezicht zodat direct ingrijpen (control) in preventieve zin mogelijk is. Lekkage wordt door toeval of bij programmatische inspectie geconstateerd en leidt tot ingrijpen achteraf. In beide gevallen moeten medewerkers over gerichte kennis en vaardigheden beschikken om te voorkomen dat (vloeistof)stoffen de bodem zullen belasten en hoe te handelen in geval van bodembelasting.

Bij het opruimen van spills (ten gevolge van morsen of lekkage) worden absorptiemiddelen en andere materialen ingezet. Deze middelen en materialen moeten worden gecontroleerd en worden aangevuld na ieder incident. Een interne incidentenprocedure moet voorzien in terugkoppeling met voorraadbeheer na ieder incident.

Inspectieprogramma

In het inspectieprogramma moet een relatie zijn gelegd tussen:

- Preventieve acties: onderhoudsinstructies op basis van apparatuurspecificatie-eisen, (visuele) inspectie van apparatuur, emballage en voorzieningen;
- Repressieve acties: schoonhouden van opvangvoorzieningen en nodig aanpassen van onderhoudsinstructies en -frequenties, en
- Vervolg acties: vastleggen van gebreken, gepleegd onderhoud en vervanging.

Spill control programma

Er moet een relatie worden gelegd tussen:

- Preventieve acties: werkinstructies en toezicht;
- Repressieve acties: inzet van middelen, en
- Vervolg acties: vastleggen van incidenten, afvoer van verontreinigd materiaal en aanvullen middelen.

Geen incidentenmanagement

Bij sommige agrarische activiteiten mag een vloeistofkerende vloer worden toegepast zonder incidentenmanagement. Als dit het geval is, dan is dat bij de toelichting van de specifieke agrarische activiteit vermeld.

Bewaren van documenten

Aan de hand van deze documenten kan het bevoegd gezag controleren in hoeverre aan de voorschriften is voldaan. Om controle mogelijk te maken is het dus nodig dat deze documenten aanwezig zijn en gedurende zekere tijd worden bewaard. De documenten moeten binnen het bedrijf worden bewaard en ter inzage worden gehouden voor het bevoegd gezag of op een door het bevoegd gezag te stellen termijn beschikbaar worden gesteld. Het is ook mogelijk dat de documenten in digitale vorm beschikbaar worden gehouden. Via de digitale weg moet het bevoegd gezag dan de beschikking te kunnen krijgen over deze documenten.

Bodemonderzoek

Een bodemonderzoek is alleen gericht op de bodembedreigende stoffen die in het bedrijf door de activiteiten in de bodem kunnen geraken of daarin terecht kunnen zijn gekomen. Een bodemonderzoek moet de bodemkwaliteit vastleggen voor aanvang van de activiteiten (voorheen nulsituatie onderzoek). Met het bodemonderzoek dat na beëindiging van de bedrijfsactiviteiten wordt uitgevoerd, wordt vastgesteld of de bodemkwaliteit ten opzichte van de beginsituatie is veranderd. Als inderdaad sprake is van verslechtering dan moet de bodemkwaliteit worden hersteld in de oorspronkelijke situatie.

In de Activiteitenregeling zijn activiteiten worden aangewezen waarop de bodemeisen van het Activiteitenbesluit geheel of gedeeltelijk niet van toepassing zijn. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om situaties waar het bodemonderzoek waartoe dit artikel verplicht achterwege kan blijven, omdat andere regelgeving al tot een bepaald onderzoek van de bodem verplicht. Dit is bijvoorbeeld het geval voor opslag van grond waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is.

Bodemonderzoek bij oprichting of verandering

Het Activiteitenbesluit bevat alleen een verplichting tot het uitvoeren van bodemonderzoek voor bedrijven die worden opgericht en bedrijven waarbinnen de activiteiten worden beëindigd. Bij veranderingen van een bedrijf moet de noodzaak tot bodemonderzoek door het bevoegd gezag worden beoordeeld. Niet iedere verandering van een bedrijf is namelijk relevant. Het bevoegd gezag kent de lokale situatie en het bedrijf en kan het beste beoordelen of een bodemonderzoek in geval van een verandering van het bedrijf nodig is. In de vorm van een maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag de verplichting voor een bodemonderzoek opleggen.

Bodemonderzoek bij beëindiging activiteiten en herstelplicht

Bodemonderzoek bij beëindiging van een bedrijf is nodig om te kunnen beoordelen of het bedrijf de bodem heeft verontreinigd of aangetast. Een dergelijk bodemonderzoek is ook nodig wanneer het opslaan in een ondergrondse tank van vloeibare brandstof, afgewerkte olie of pekkel wordt beëindigd.

Als met het bodemonderzoek wordt geconstateerd dat de bodem is verontreinigd of aangetast door de activiteiten van het bedrijf, moet deze verontreiniging of aantasting ongedaan worden gemaakt. Deze herstelplicht is opgenomen in het Activiteitenbesluit, maar vloeit ook al voort uit de zorgplichtbepaling in artikel 13 van de Wet bodembescherming (Wbb). Door het opnemen van de bepaling in het besluit is de herstelplicht voor activiteiten bij bedrijven op een zelfde manier geregeld.

Als uit het bodemonderzoek, blijkt dat de bodem is verontreinigd of aangetast dan moet binnen zes maanden de bodemkwaliteit zijn hersteld. Als de bodemkwaliteit bij oprichting of verandering van het bedrijf is vastgelegd in een bodemrapport dan moet de bodemkwaliteit worden hersteld tot de waarden die in dat rapport zijn vermeld. Herstel van de bodemkwaliteit hoeft niet verder te gaan dan met de best beschikbare technieken redelijkerwijs haalbaar is. Hierbij zal per situatie een afweging van belangen moeten plaatsvinden waarbij onder andere financiële, bedrijfseconomische en milieubelangen worden betrokken.

Aanvang herstelwerkzaamheden

Herstelwerkzaamheden in de bodem moeten uiterlijk binnen zes maanden aanvangen. De procedures van de Wbb zijn niet van toepassing, daardoor kunnen alle herstelwerkzaamheden relatief snel worden uitgevoerd.

De procedurebepalingen op grond van de Wbb gelden voor het saneren van bodemverontreinigingen die voor 1987 zijn ontstaan. Er geldt namelijk geen meldingsplicht bij gevallen van verontreiniging of aantasting van de bodem die na 1987 zijn ontstaan (artikel 28, zesde lid, Wbb). Als er geen meldingsverplichting geldt dan stelt het bevoegd gezag ook geen beschikking ernst en risico's vast en is er geen verplichting om een saneringsplan op te stellen.

Herstelplicht na ongewoon voorval

Als de bodemverontreiniging of -aantasting het gevolg is van een ongewoon voorval dan moeten direct herstelmaatregelen worden genomen op grond van artikel 13 van de Wbb. In dergelijke gevallen kan dus geen zes maanden worden gewacht, maar moet onmiddellijk worden gestart met het herstel. Op grond van artikel 27 van de Wbb moet degene door wiens handelen de bodem is verontreinigd of aangetast een melding te doen aan gedeputeerde staten. Naar aanleiding van deze melding kunnen gedeputeerde staten aanwijzingen geven voor de te nemen (herstel)maatregelen.

Erkend persoon of instelling

De bodemonderzoeken moeten worden uitgevoerd door een persoon of instelling die daarvoor is erkend conform het Besluit bodemkwaliteit. Dit besluit bevat onder meer eisen, waaraan een bodemonderzoek moet voldoen en waarmee waarborgen zijn ingebouwd voor een kwalitatief goede uitvoering.

De eis voor een erkend persoon of instelling geldt niet in geval van herstelwerkzaamheden die worden uitgevoerd na een calamiteit waarbij de verontreiniging direct wordt opgeruimd (verplicht op grond van artikel 13 Wbb). Het bedrijf kan zelf direct maatregelen treffen en is niet verplicht daartoe een erkende persoon of instelling in te schakelen. Zowel de aanvang als de afronding van de werkzaamheden moeten worden gemeld aan het bevoegd gezag, zodat het bevoegd gezag de mogelijkheid heeft om toezicht te houden.

Doorboren of aantasten vloerstofdichte voorzieningen

Een aanwezige vloerstofdichte vloer of verharding hoeft voor een bodemonderzoek niet te worden doorboord of anderszins aangetast.

Tot welke waarde moet bodemkwaliteit hersteld worden

Wanneer de bodemkwaliteit bij oprichting of verandering van het bedrijf om wat voor reden dan ook (voorheen was het niet altijd verplicht bodemonderzoek te verrichten of heeft het bevoegd gezag ermee ingestemd dat dergelijk onderzoek niet hoeft te worden uitgevoerd) niet is vastgelegd dan moet herstel plaatsvinden tot de achtergrondwaarden als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

Verwaarloosbaar versus aanvaardbaar bodemrisico

Er zijn situaties denkbaar waarbij het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico alleen mogelijk is met zeer kostbare voorzieningen en maatregelen die niet in een evenredige verhouding staan tot het milieudoel. Voor dergelijke situaties is het conform de NRB ook toegestaan dat de bodemrisico's aanvaardbaar worden gemaakt. Pas nadat de onredelijkheid van een verwaarloosbaar bodemrisico afdoende is aangetoond, kan de haalbaarheid van aanvaardbaar bodemrisico worden afgewogen. De keuze tussen verwaarloosbaar en aanvaardbaar bodemrisico is dus geen bedrijfseconomische afweging. Dat betekent dat er niet kan worden gekozen voor het treffen van voorzieningen en maatregelen die leiden tot een aanvaardbaar bodemrisico, enkel vanwege het feit dat deze goedkoper zijn dan de voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Voor bestaande bedrijven geldt dat een verwaarloosbaar bodemrisico het uitgangspunt is en een aanvaardbaar bodemrisico daarop de uitzondering vormt. Op aanvaardbaar bodemrisico kan alleen worden teruggevallen als het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico onredelijk hoge investeringen van een bedrijf verlangt die bedrijfseconomisch gezien niet verantwoord zijn. Het gaat alleen om bestaande activiteiten (aangevangen voordat de eisen van het Activiteitenbesluit van toepassing werden). Voor nieuwe bodembedreigende activiteiten geldt altijd als uitgangspunt het verwaarloosbaar bodemrisico.

Verzoek aanvaardbaar bodemrisico

Wanneer een bedrijf een aanvaardbaar bodemrisico wil realiseren zal het bedrijf daartoe een aanvraag moeten indienen bij het bevoegd gezag. Op basis van die aanvraag kan het bevoegd gezag een en ander in een maatwerkvoorschrift vastleggen. Bij de aanvraag moet een plan van aanpak worden gevoegd, waarin in elk geval moet zijn vastgelegd op welke wijze het risicobeperkende bodemonderzoek wordt uitgevoerd, wat de bodemkwaliteit is op dat moment, de wijze waarop en de termijn waarbinnen eventueel optredende verontreiniging of aantasting van de bodem wordt hersteld en de kosten die daarvoor worden geraamd en de wijze waarop hiervoor financiële zekerheid wordt gesteld. Al deze voorwaarden vloeien voort uit de NRB waarin is aangegeven dat bij een aanvaardbaar bodemrisico de bodemkwaliteit met doelmatig risicobeperkend bodemonderzoek zal moeten worden bewaakt. Het falen van de bodembescherming wordt door risicobeperkend bodemonderzoek pas ontdekt nadat een bodembelasting, een morsing of iets dergelijks, is opgetreden. Dergelijk bodemonderzoek is dan ook altijd gekoppeld aan bodemherstel dat altijd afdoende moet zijn gewaarborgd. Indien nodig zullen ook direct tijdelijke beheersmaatregelen moeten worden getroffen.

Als het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift heeft bepaald dat een aanvaardbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd dan zijn de voorschriften die in de regeling zijn gesteld om een verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken niet van toepassing. Het gaat dan om de voorschriften die beginnen met: 'ten behoeve van het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico'. Dat geldt overigens alleen voor die bodembedreigende activiteit(en) waarvoor het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift heeft besloten dat een aanvaardbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd.

Algemene milieuregels voor lozen

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor lozen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.2, artikel 2.1a t/m 2.3 § 6.1, artikel 6.2, 6.2a, 6.3, 6.5, 6.5a en 6.7a
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	7 november 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de algemene systematiek voor het lozen van afvalwater. De basisprincipes van het Activiteitenbesluit voor het lozen van afvalwater, zijn dat:

- lozen in het vuilwaterriool is toegestaan, tenzij het expliciet is verboden en
- lozen op of in de bodem, in oppervlaktewater, in een schoonwaterriool of op een RWZI is verboden, tenzij het expliciet is toegestaan.

Per activiteit zijn voorschriften gesteld aan het lozen van afvalwater.

Bevoegd gezag

Afhankelijk van de lozingsbestemming is er één bevoegde instantie: de gemeente of provincie voor de indirecte lozingen (Wet milieubeheer) en de waterbeheerder voor de directe lozingen in oppervlaktewater of op een RWZI (Waterwet).

Voorschriften	
Lozen vuilwaterriool	
Lozen schoonwaterriool	
Lozen oppervlaktewater of RWZI	
Lozen bodem	
Bemonsteren en meten	
Combineren van afvalwaterstromen	
Lozen agrarische activiteiten buiten inrichtingen	
Lozen open bodemenergiesystemen	
Technische voorzieningen	

Lozen in het vuilwaterriool

Lozingen in het vuilwaterriool zijn toegestaan als wordt voldaan aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit die bij betreffende activiteit zijn opgenomen. Als in het Activiteitenbesluit geen voorschriften zijn opgenomen voor het lozen op het vuilwaterriool, is lozen toegestaan en geldt voor dit lozen de zorgplicht. De lozer heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen dat het lozen niet leidt tot nadelige gevolgen voor het riool of voor verwerking in de RWZI. Het bevoegd gezag kan via een maatwerkvoorschrift eisen stellen aan het lozen.

Lozen in het schoonwaterriool

Het lozen in het schoonwaterriool is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor de betreffende activiteit. Het schoonwaterriool is een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar ontwateringsselsel. Vaak zijn in de voorschriften voorwaarden opgenomen om te mogen lozen. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Het bevoegd gezag kan het lozen in het schoonwaterriool toestaan via een maatwerkvoorschrift, als het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, mag lozen plaatsvinden. In dit voorschrift kunnen voorwaarden voor het lozen worden opgenomen (samenstelling, eigenschappen en hoeveelheid, meten en registreren, maatregelen, duur en plaats lozingspunt).

Bestaande lozingen

Voor lozingen op het schoonwaterriool waarvoor op grond van artikel 10.63, eerste lid van de Wet milieubeheer ontheffing is verleend, geldt dat de ontheffing wordt aangemerkt als een maatwerkvoorschrift gedurende de resterende termijn van de ontheffing. Dit is alleen relevant als lozen in een schoonwaterriool op grond van het Activiteitenbesluit niet is toegestaan.

Lozen in oppervlaktewater of op RWZI

Het lozen op oppervlaktewater of direct op de RWZI, is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor betreffende activiteit. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Opheffen verbod lozen

Het lozen van afvalwater op oppervlaktewater of op een RWZI kan uitsluitend worden toegestaan via een watervergunning op grond van de Waterwet. De Waterwet is van toepassing op lozingen die direct in een oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden en lozingen direct op de RWZI. Het bevoegd gezag hiervoor is de waterbeheerder.

Bestaande lozingen

Lozingen waarvoor korter dan 3 jaar geleden het Activiteitenbesluit is gaan gelden en die daarvoor in de watervergunning of Wvo-vergunning geregeld waren:

- Als tijdens een lopende vergunningprocedure het Activiteitenbesluit is gaan gelden voor bepaalde lozingen in de vergunningaanvraag, dan hoeft het bedrijf geen melding Activiteitenbesluit te doen. De vergunningaanvraag wordt dan als melding aangemerkt.
- Vergunningvoorschriften voor een lozing blijven 3 jaar na het toepassing worden van het Activiteitenbesluit op de betreffende lozing gelden als maatwerkvoorschrift, mits hiervoor maatwerk mogelijk is in het Activiteitenbesluit.
- Als maatwerk niet mogelijk is en de eisen in het Activiteitenbesluit zijn strenger, dan gelden de vergunningvoorschriften nog 6 maanden na het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit op de lozing als maatwerkvoorschrift. Daarna gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit.
- Als maatwerk niet mogelijk is en de eisen in het Activiteitenbesluit zijn soepeler, dan gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit vanaf het moment dat het Activiteitenbesluit van toepassing wordt op de betreffende lozing.

Lozingen waarvoor langer dan 3 jaar geleden het Activiteitenbesluit is gaan gelden en die daarvoor in de watervergunning of Wvo-vergunning geregeld waren:

- De vergunningvoorschriften gelden voor deze lozingen niet meer automatisch als maatwerkvoorschrift.
- Als in het Activiteitenbesluit voor de betreffende lozing maatwerk mogelijk is, dan kan het bevoegd gezag de eisen uit de vergunning hebben opgenomen in een nieuw maatwerkvoorschrift. Hierover moet het bevoegd gezag een besluit genomen hebben waartegen bezwaar en beroep mogelijk was.
- Als in het Activiteitenbesluit voor de betreffende lozing geen maatwerk mogelijk is, dan gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit, ongeacht of ze strenger of soepeler zijn.

Lozen in of op de bodem

Het lozen in of op de bodem is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor betreffende activiteit. Vaak zijn in de voorschriften voorwaarden opgenomen om te mogen lozen. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Opheffen verbod lozen

Het bevoegd gezag kan het lozen in de bodem toestaan via een maatwerkvoorschrift, als het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, mag lozen plaatsvinden. In dit voorschrift kunnen voorwaarden voor het lozen worden opgenomen (samenstelling, eigenschappen en hoeveelheid, meten en registreren, maatregelen, duur en plaats lozingspunt).

Bestaande lozingen

Voor lozingen in de bodem waarvoor op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming ontheffing is verleend, geldt dat de ontheffing wordt aangemerkt als een maatwerkvoorschrift gedurende de resterende termijn van de ontheffing. Dit is alleen relevant als lozen in de bodem op grond van het Activiteitenbesluit niet is toegestaan.

Vergunning Waterwet

Het verbod om in de bodem te lozen geldt niet als aan het lozen voorschriften zijn gesteld in een vergunning op grond van artikel 6.4 of 6.5 van de Waterwet. Dit komt voor bij warmte/koude opslag in de bodem, waarbij grondwater wordt onttrokken en weer in de bodem wordt gebracht.

Lozen in grondwater

Het direct lozen van afvalwater in grondwater is verboden en alleen via een maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag hiervoor toestemming verlenen.

Bemonstering en meting

In het Activiteitenbesluit zijn eisen opgenomen voor emissiemetingen, monsternamen en conservering. Van elke afvalwaterstroom die wordt geloosd, waarvoor eisen gelden, moet het bevoegd gezag een monster kunnen nemen. Dit geldt niet voor huishoudelijk afvalwater. Afhankelijk van de aard van de afvalwaterstroom moet hiervoor een speciale voorziening aanwezig zijn. In sommige gevallen kan het voldoende zijn dat in de uitgaande afvalwaterstroom een monster kan worden genomen.

Combineren van afvalwaterstromen

De voorwaarden voor het lozen zijn in het Activiteitenbesluit per activiteit gedefinieerd. In de praktijk kan het efficiënter zijn om stromen afkomstig van verschillende activiteiten gecombineerd te behandelen. Omdat in dit geval niet meer aan de afzonderlijke voorwaarden uit het Activiteitenbesluit kan worden getoetst, kan het bevoegd gezag via maatwerkvoorschriften eisen stellen aan een gecombineerde lozing. Als een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, hoeft niet meer te worden voldaan aan de afzonderlijke voorwaarden per activiteit.

De samenvoeging van afvalstromen mag niet ten koste gaan van het niveau van milieubescherming. Het mag niet zo zijn dat door samenvoeging een geconcentreerde afvalwaterstroom zodanig wordt verdund dat daardoor aan de emissiegrenswaarden voor het lozen wordt voldaan.

Lozen agrarische activiteiten buiten een inrichting

Als afvalwater vrijkomt bij agrarische activiteiten die niet op het bedrijf plaatsvinden, bijvoorbeeld het afsprengen van werktuigen op een weiland, gelden ook de eisen van het Activiteitenbesluit.

Lozen open bodemenergiesystemen

Voor bedrijven die geen omgevingsvergunning milieu nodig hebben (inrichtingen type A en B) is:

- het lozen van boorspoelwater ten gevolge van de installatie van een open bodemenergiesysteem op het vuilwaterriool en op de bodem toegestaan;
- het lozen van onderhoudsspoelwater van een open bodemenergiesysteem op een schoonwaterriool toegestaan;
- het lozen van onderhoudsspoelwater van een open bodemenergiesysteem op een vuilwaterriool toegestaan als lozing op een schoonwaterriool niet mogelijk is (bijvoorbeeld vanwege de beschikbare capaciteit).

Technische voorzieningen

Bij een aantal activiteiten is vereist dat technische voorzieningen aanwezig moeten zijn, zoals een slibvangput en olie-afscheider of vetvangput. Bij sommige activiteiten is een emissiegrenswaarde opgenomen, waaraan kan worden voldaan door het plaatsen van een dergelijke voorziening. Deze voorzieningen moeten adequaat functioneren.

Olie-afscheider en slibvangput

Een olie-afscheider en slibvangput moeten voldoen aan en worden gedimensioneerd, geplaatst, gebruikt en onderhouden overeenkomstig NEN-EN 858-1 en 2.

Voor bestaande slibvangputten en olie-afscheiders geldt dat:

- een voor 1 januari 2008 geplaatste voorziening voldoet aan en wordt gebruikt conform NEN 7089;
- een voor 1 maart 1997 geplaatste voorziening op de hoeveelheid afvalwater moet zijn afgestemd.

De slibvangput en de olie-afscheider moeten tijdig worden geleegd en gereinigd. Ook moet het bedrijf geconstateerde gebreken zo spoedig mogelijk verhelpen. Om de goede werking van een slibvangput en olie-afscheider te waarborgen, geldt een onderhoudsfrequentie van elke zes maanden. Bij dit onderhoud moet onder andere worden bekeken of de afscheider nog goed werkt en of deze al moet worden geleegd. Het tijdstip van het verwijderen van afgescheiden zand, slib en olie is mede afhankelijk van het type afscheider. Meest blijkt dat lediging noodzakelijk is als het volume van de slibvangput voor meer dan 50% is gevuld of als de opslagcapaciteit van de olie-afscheider voor 80% is gevuld. Naast het zo nodig verwijderen van olie en zand/slib moet het bedrijf de afscheider minimaal één keer per vijf jaar laten legen en onderzoeken op aantasting en andere gebreken, behalve als dit naar de mening van het bevoegd gezag niet noodzakelijk is. Het bedrijf moet de resultaten van lediging en onderhoud vastleggen.

Vetafscheider en slibvangput

Een vetafscheider en slibvangput moeten voldoen aan en worden gedimensioneerd, geplaatst, gebruikt en onderhouden overeenkomstig NEN-EN 1825. Dit betekent dat het bedrijf de vetafscheider ten minste elke maand en bij voorkeur elke veertien dagen moet legen, reinigen en hervullen met schoon water. Ook moet het bedrijf geconstateerde gebreken zo spoedig mogelijk verhelpen en de resultaten van lediging en onderhoud vastleggen. De inhoud van de slibvangput en vetafscheider mag het bedrijf met het bedrijfsafval afvoeren.

Vetafsciders die voldoen aan de nieuwe NEN-EN 1825-1 en 2 zijn voorzien van een naamplaatje, dat op een goed zichtbare plaats onlosmakelijk vast zit aan de afsciders. Hierop is een aantal gegevens van de vetafscheider vermeld waaronder de nominale grootte, de grootte van de slibvangruimte van de vetafscheider en de maximale vetlaagdikte.

Voor een slibvangput en vetafscheider die zijn geplaatst voor 1 januari 2008 geldt niet NEN-EN 1825 maar NEN 7087. In NEN 7087 is geen frequentie voor het legen en reinigen opgenomen. Meestal blijkt dat lediging noodzakelijk is als het volume van de slibvangput voor meer dan 50% is gevuld of als de vetopslagruimte voor 80% is gevuld. Bij vetafsciders conform de oude NEN 7087 komt dit overeen met een vetlaagdikte van 16 centimeter.

Algemene milieuregels voor type C inrichtingen

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor type C inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.1, artikel 2 en 2.1 § 6.1, artikel 6.1, 6.4 en 6.6
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 maart 2014	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een beschrijving van de algemene systematiek van het Activiteitenbesluit. De eisen waaraan een bedrijf moet voldoen, zijn vastgelegd in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. In het Activiteitenbesluit zijn voornamelijk gekwantificeerde doelvoorschriften opgenomen en in de Activiteitenregeling voornamelijk middelvoorschriften en maatwerkvoorschriften. Het opnemen van middelvoorschriften (maatregelen) in een ministeriële regeling heeft als voordeel dat nieuwe inzichten op relatief eenvoudige wijze in de Activiteitenregeling kunnen worden opgenomen. Aanpassing van de Activiteitenregeling zal plaatsvinden na overleg met het betrokken bedrijfsleven en de betrokken overheden.

Zorgplicht

In het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn niet voor alle potentiële activiteiten en de milieugevolgen daarvan voorschriften opgenomen. De voorschriften blijven beperkt tot de meest relevante milieuaspecten van activiteiten. Voor activiteiten of aspecten die niet zijn geregeld, is in het Activiteitenbesluit een zorgplichtbepaling opgenomen. Het uitgangspunt van de zorgplicht is dat een bedrijf ook bij niet concreet geregleerde situaties de nodige aandacht aan de bescherming van het milieu moet besteden.

De zorgplicht houdt in dat: *Indien het bedrijf weet, of redelijkerwijs had kunnen weten, dat door het in werking zijn van het bedrijf nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, voorkomt het bedrijf die gevolgen of beperkt die gevolgen, voor zover voorkomen niet mogelijk is, en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden geleverd.*

Als het bevoegd gezag constateert dat een bijzondere situatie voor een milieuaspect niet uitputtend is geregeld en het belang van de bescherming van het milieu wordt geschaad, kan direct met toepassing van de zorgplichtbepaling worden gehandhaafd of kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld.

Voorschriften

Om een bedrijf meer keuzevrijheid te geven is gekozen voor een systematiek van gekwantificeerde doelvoorschriften in combinatie met verplichte en erkende maatregelen. Aan de doelvoorschriften moet worden voldaan. Een bedrijf kan zelf bepalen op welke wijze dat gebeurt. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor het stellen van maatwerkvoorschriften.

Gekwantificeerde doelvoorschriften

Gekwantificeerde doelvoorschriften zijn voorschriften waar eenduidig is aangegeven wat de maximaal toegestane milieubelasting van een activiteit is. Deze doelvoorschriften zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Dergelijke doelvoorschriften bieden de maximale vrijheid bij de keuze van de maatregelen om aan het doelvoorschrift te voldoen. Dit voordeel heeft echter voor bedrijven, die duidelijkheid over welke maatregelen genomen moeten worden verkiezen boven keuzevrijheid, ook een nadeel. Ze kunnen uit het Activiteitenbesluit immers niet aflezen, welke (technische) maatregelen genomen moeten worden om aan het Activiteitenbesluit te voldoen. Om dit bezwaar weg te nemen zijn bij een deel van de doelvoorschriften in de Activiteitenregeling erkende maatregelen opgenomen, die gekoppeld zijn aan een gekwantificeerd doelvoorschrift.

Erkende maatregelen

Erkende maatregelen zijn maatregelen waarvan is vastgesteld dat, mits op goede wijze uitgevoerd, voldaan wordt aan het doelvoorschrift waarvoor de maatregel is bedoeld. Er is slechts sprake van een erkende maatregel als voldaan wordt aan alle voorwaarden genoemd bij die maatregel. Erkende maatregelen zijn te herkennen doordat de artikelen altijd beginnen met een verwijzing naar het Activiteitenbesluit, daarna volgt de zinsnede 'wordt in ieder geval voldaan indien' en vervolgens wordt de erkende maatregel genoemd. Een bedrijf kan ook een andere maatregel treffen. Het bevoegd gezag moet dan beoordelen of met deze maatregel wordt voldaan aan het doelvoorschrift. Voor het treffen van een alternatieve maatregel is geen voorafgaande toestemming nodig van het bevoegd gezag.

Verplichte maatregelen

Verplichte maatregelen zijn verplicht en herkenbaar omdat ze beginnen met het beoogde doel en vervolgens de maatregel noemen. Het is mogelijk om een alternatieve maatregel te treffen die leidt tot hetzelfde resultaat. Hiervoor is voorafgaande toestemming van het bevoegd gezag nodig.

Ten minste vier weken vooraf moet het bedrijf een gemotiveerd verzoek indienen bij het bevoegd gezag en aantonen dat de maatregel aan het doel voldoet (gelijkwaardigheidstoets). Het bevoegd gezag beslist over de gelijkwaardigheid van het gekozen middel met een besluit, waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Het bevoegd gezag kan advies inwinnen bij de Werkgroep Beoordeling Gelijkwaardigheid.

Maatwerkvoorschriften

Het Activiteitenbesluit geeft het bevoegd gezag op verschillende plaatsen de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften (voorheen nadere eisen). Of maatwerk mogelijk is, volgt niet altijd direct uit een artikel. Soms ligt de basis voor maatwerk in een ander artikel of in de zorgplichtbepaling.

Maatwerkvoorschriften kunnen een toestemming, ontheffing, afwijking van de voorschriften of nadere invulling van de voorschriften omvatten. Het bevoegd gezag kan het initiatief nemen voor een maatwerkvoorschrift, maar ook het bedrijf of een derde-belanghebbende kan het bevoegd gezag vragen om een maatwerkvoorschrift te stellen. Het opleggen van een maatwerkvoorschrift is een besluit waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

Algemeen overgangsrecht

Bij inrichtingen type C kunnen voor bepaalde activiteiten delen van het Activiteitenbesluit van toepassing zijn geworden door:

- Een wijziging van het Activiteitenbesluit zonder dat de vergunningplicht voor het hele bedrijf vervalt. Dit geldt met name voor wijzigingen in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit, bijvoorbeeld door de invoering van § 3.1.4a op 1 januari 2011 is deze activiteit ook van toepassing geworden op RWZI's die nog een omgevingsvergunning milieu nodig hebben vanwege slibvergisting.
- Een wijziging van de activiteiten bij het bedrijf. Bijvoorbeeld het opslaan van agrarische bedrijfsstoffen bij een IPPC-bedrijf wordt meer dan 3 kubieke meter, waardoor § 3.4.5 van toepassing wordt.

Voor het overgangsrecht is bepalend of het korter of langer dan 3 jaar geleden is dat het Activiteitenbesluit voor een bepaalde activiteit is gaan gelden.

Activiteiten waarvoor korter dan 3 jaar geleden het Activiteitenbesluit is gaan gelden en die daarvoor in de vergunning geregeld waren

- Als tijdens een lopende vergunningprocedure het Activiteitenbesluit is gaan gelden voor bepaalde activiteiten in de vergunningaanvraag, dan hoeft het bedrijf geen melding Activiteitenbesluit te doen. Alle vereiste meldinggegevens heeft het bedrijf al aangeleverd bij de vergunningaanvraag.
- Vergunningvoorschriften voor een bepaald aspect blijven 3 jaar na het toepassing worden van het Activiteitenbesluit op de betreffende activiteit gelden als maatwerkvoorschrift, mits hiervoor maatwerk mogelijk is in het Activiteitenbesluit.
- Als maatwerk voor een bepaald aspect niet mogelijk is en de eisen in het Activiteitenbesluit zijn strenger, dan gelden de vergunningvoorschriften nog 6 maanden na het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit op die activiteit als maatwerkvoorschrift. Daarna gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit.

- Als maatwerk voor een bepaald aspect niet mogelijk is en de eisen in het Activiteitenbesluit zijn soepeler, dan gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit vanaf het moment dat het Activiteitenbesluit van toepassing wordt op die activiteit.

Activiteiten waarvoor langer dan 3 jaar geleden het Activiteitenbesluit is gaan gelden en die daarvoor in de vergunning geregeld waren

- De vergunningvoorschriften voor een bepaald aspect gelden voor deze activiteiten niet meer automatisch als maatwerkvoorschrift;
- Als in het Activiteitenbesluit voor een bepaald aspect maatwerk mogelijk is, dan kan het bevoegd gezag de eisen uit de vergunning hebben opgenomen in een nieuw maatwerkvoorschrift. Het opstellen van een maatwerkvoorschrift is een besluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.
- Als in het Activiteitenbesluit voor een bepaald aspect geen maatwerk mogelijk is, dan gelden de eisen uit het Activiteitenbesluit, ongeacht of ze strenger of soepeler zijn.